

Septembrová prechádzka na Nitriansku kalváriu

Pekné počasie nejedného z nás vyťahne von aj napriek množstvu povinností. Ak ste už absolvovali okružnú jazdu po starobylej Nitre minivláčikom Nitriansky expres, oddychovali v mestskom parku, poznávali históriu na Nitrianskom hrade a vychutnávali si pohľad na mesto študentov z najznámejšieho kopca Zobor, nemali by ste vynechať ani Kalváriu – skalnatý pahorok plný tajomstiev.

Slovo Kalvária pôvodne znamená horu lebiek, na ktorej bol Ježiš ukrižovaný. Traduje je, že Ježiš si na skalu Golgota, na svojom chrbte niesol nadrozmerný kríž, s ktorým sa na svojej ceste štrnásťkrát zastavil. Posledným zastavením božieho syna bolo pochovávanie jeho tela. Práve obraz Kalvárie symbolizuje posledné vydýchnutie najväčšej kresťanskej osobnosti v dejinách. Jej hlavnou úlohou je neustále ľuďom pripomínať večnosť a veľkosť života. Keď sa povie: „Každý si vláčime svoj kríž,“ alebo „S tebou je to kríž,“ vychádza práve z tejto kresťanskej tradície.

Nitrianska kalvária je z prelomu **18.-19. storočia**, nachádzajúca sa na rovnomennom dominantnom skalnatom pahorku (213 m n.m.) v juhovýchodnej časti mesta **Nitra**. Tvoria ju **dvanásť neorománskych kaplniek** zastavení Krížovej cesty postavených na spôsob talianskych loret, usporiadaných popri chodníku, ktorý vedie od Kostola Nanebovzatia Panny Márie na vrchol kopca ku Kaplnke Božieho hrobu. Zastavenia sú orientované vstupmi k východu. Na vrchole kopca sa nachádza trojfigurálne **súsošie Ukrižovania**. Štrnástym zastavením je **Kaplnka Božieho hrobu**, má pôdorys šesťuholníka a šesťbokú vežičku.

Výstavbe kalvárie v lokalite predchádzali staršie **sakrálné** stavby. Na úpätí vrchu stojí **kostol Nanebovzatia Panny Márie** s prvou písomnou zmienkou z **12. storočia** a **Misijný dom Matky Božej**. V roku **1765** bol postavený malý renesančný kláštor pre španielsky rád Nazarénov, ktorí sa mali starať o kostol a pútnikov. Neskôr tu boli umiestnení penzionovaní kňazi. Ešte neskôr z kláštora vznikol sirotinec. V rokoch **1878-85** bol kláštor prestavaný do novorománskeho slohu. V roku **1925** bola budova zvýšená a jedno poschodie. V súčasnosti je celá budova misijným domom **Spoločnosti Božieho Slova**. Dnes tu prebiehajú viaceré aktivity, návštevníci misijného domu majú možnosť navštíviť misijné múzeum. V júli a auguste tu bývajú púte, z ktorých hlavná púť je v nedeľu po sviatku Nanebovzatia Panny Márie 15. augusta.

Už sto rokov ponúka útočisko utrápeným a hľadajúcim duším **Lurdská jaskyňa** na úpäti kopca smerujúcom k rieke Nitra. Jaskyňa je vyložená mnohými tabuľami s poďakovaním za pomoc a vypočutie prosieb. Na niektorých sa píše o zázrakoch, iné zas vravia len jednoduché „ďakujem“. Nitrania si toto miesto naozaj vážia, aj preto tu vždy nájdete horieť sviečku.

Aký je vzťah obyvateľov mesta k Nitrianskej kalvárii? Navštevujú ju často keď ich niečo trápi, majú potrebu premýšľať alebo sa len pozrieť na krásnu okolitú prírodu. Chodia sem aj vtedy, keď majú návštevu a chcú im ukázať niečo pekné z ich mesta. Možno tu stretnúť veľmi často aj psíčkarov. Veľa Nitranov sem chodí pravidelne do kostola na bohoslužby.

Z vrchu je panoramatický výhľad na mesto, vrch [Zobor](#) a širšie okolie:

Aká je teda Nitrianska kalvária? Predovšetkým je veľmi pekná, pôsobí jednoducho a dôstojne. Pevne stojí na skalnatom vršku a nevnučuje sa, aj keď je viditeľná už z ďaleka.

Spracoval a foto: Jozef Szórad a internet